

**STROKOVNO DELOVNO GRADIVO ZA UREDITEV PODROČJA UPORABE
BREZPILOTNIKOV V ZRAČNEM PROSTORU REPUBLIKE SLOVENIJE
(OSNUTEK PRAVILNIKA O BREZPILOTNIKIH)**

KAZALO

KAZALO	1
SKLOP 1 (UVOD, IZRAZI, OPREDELITEV KATEGORIJ IN GLAVNIH KATEGORIJ NA PODLAGI STOPNJE TVEGANJA)	4
I. DELITVE in KATEGORIJE ter OMEJITVE	4
1. člen (obseg urejanja)	4
2. člen (pristojnosti in postopki)	5
3. člen (uporabljeni izrazi, pojmi in oznake)	5
4. člen (delitev BL v glavne kategorije na osnovi stopnje tveganja)	7
5. člen (opredelitev območij letenja)	7
6. člen (kategorije brezpilotnikov glede na način letenja in upravljanja)	7
II. ODPRTA KATEGORIJA (OK)	8
7. člen (odprta kategorija)	8
8. člen (podkategorije v odprti kategoriji)	8
III. SPECIFIČNA KATEGORIJA (SK)	9
9. člen (specifična kategorija)	9
IV. CERTIFICIRANA KATEGORIJA (CK)	10
10. člen (certificirana kategorija)	10
SKLOP 2 (VSEBINA SE NANAŠA NA VSE KATEGORIJE)	11
V. SPLOŠNA PRAVILA LETENJA, OMEJITVE IN DRUGE DOLOČBE	11
11. člen (pravila letenja, odgovornost in omejitve)	11
12. člen (identifikacija, označbe in registrska oznaka BL)	11
13. člen (uporaba BL v kontroliranem zračnem prostoru)	12
14. člen (prepovedana cona za BL)	12
15. člen (aktivna cona za BL)	12
16. člen (letenje v območju športnih letališč)	13
17. člen (letenje na modelarskih vzletiščih)	13
18. člen (letenje izven modelarskih vzletišč)	13
19. člen (letenje BL v zaprtih prostorih)	13
20. člen (letenje z uporabo prenosa slike za vodenje BL - FPV letenje)	13
21. člen (letenje BVLOS, EVLOS)	13
22. člen (letenje ob prisotnosti interventnih služb)	14
23. člen (prevoz blaga in prepovedane dejavnosti)	14
24. člen (varnostna oprema terenskega osebja)	14
25. člen (frekvenčni spekter)	14
26. člen (zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam)	14
27. člen (zasebnost, varstvo osebnih podatkov in letenje nad privatno lastnino)	15

Dokument: Strokovno delovno gradivo – osnutek PRAVILNIKA O BREZPILOTNIKIH

Verzija: v2r30

Datum: 09.12.2015

Pripravili: IRBS, Inštitut za razvoj brezpilotnih sistemov

SKLOP 3 (SE NANAŠA NA SPECIFIČNO IN CERTIFICIRANO KATEGORIJO) 16

VI. IZVAJANJE OPERACIJ in DOVOLJENJE ZA DELA V ZRAKU (za specifično in cert. kategorijo) 16

28. člen	(obseg dovoljenih operacij)	16
29. člen	(osebe, vključene v aktivnosti Operaterja)	16
30. člen	(dovoljenje Dela v zraku)	16
31. člen	(Operativni priročnik)	17
32. člen	(obvezna dokumentacija na terenu pri izvajanju operacij)	17

VII. PILOT BL (za specifično in certificirano kategorijo) 18

33. člen	(licenca pilota brezpilotnega letalnika - LPBL)	18
34. člen	(veljavnost LPBL)	18
35. člen	(podaljšanje LPBL)	18
36. člen	(obnova LPBL)	18
37. člen	(pilotski dnevnik)	19
38. člen	(dodatna pooblastila v licenci LPBL)	19
39. člen	(priznavanje tujih licenc pilota brezpilotnega letalnika)	19

VIII. OPERATER BL (za specifično in certificirano kategorijo) 20

40. člen	(operater BL in odgovornost)	20
41. člen	(Operater BL in ocena tveganja)	20
42. člen	(zmanjševanje tveganja pri izvajanju operacij)	21

IX. IZKAZ BL - PLOVNOST (za specifično in certificirano kategorijo) 22

43. člen	(Izkaz brezpilotnega letalnika)	22
44. člen	(trajanje in ugotavljanje veljavnosti plovnega dovoljenja BL)	22
45. člen	(pridobitev in podaljšanje plovnosti BL)	22
46. člen	(knjižica brezpilotnega letalnika)	23
47. člen	(vpis v register BL)	23
48. člen	(vodenje dokumentacije BL)	23
49. člen	(testni leti BL)	23
50. člen	(pregledi, servisiranje in vzdrževanje BL)	23
51. člen	(vrste izdelave BL, izvor, dovoljenje za uporabo)	24
52. člen	(plovnost tujih BL)	24

SKLOP 4 (IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN LICENCIRANJE) 25

X. IZOBRAŽEVANJA ZA ODPRTO KATEGORIJO 25

53. člen	(tečaj odprte kategorije)	25
----------	---------------------------------	----

XI. USPOSABLJANJA ZA SPECIFIČNO in CERTIFICIRANO KATEGORIJO 25

54. člen	(programi usposabljanja)	25
55. člen	(privilegiji in pogoji LPBL)	26
56. člen	(usposabljanje LPBL)	26
57. člen	(privilegiji in pogoji pooblastila Dela v zraku)	27
58. člen	(usposabljanje za pooblastilo Dela v zraku)	27
59. člen	(privilegiji in pogoji pooblastila Učitelj)	28
60. člen	(usposabljanje za pooblastilo Učitelj)	29
61. člen	(privilegiji in pogoji pooblastila Nočno letenje)	30
62. člen	(usposabljanje za pooblastilo Nočno letenje)	30
63. člen	(usposabljanje za kompleksno kategorijo)	31

Dokument: Strokovno delovno gradivo – osnutek PRAVILNIKA O BREZPILOTNIH

Verzija: v2r30

Datum: 09.12.2015

Pripravili: IRBS, Inštitut za razvoj brezpilotnih sistemov

64. člen (priznavanje izkušenj)	32
XII. IZPRAŠEVALEC BL.....	33
65. člen (izpraševalec BL)	33
SKLOP 5	35
XIII. REGISTRI	35
66. člen (Registri BL)	35
XIV. SPLOŠNE DOLOČBE	35
67. člen (izvajanje nadzora)	35
68. člen (poročanje o incidentih, resnih incidentih in nesrečeh)	35
69. člen (kršitve in sankcije)	35
XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	35
70. člen (začetek veljavnosti)	35

SKLOP 1 (Uvod, izrazi, opredelitev kategorij in glavnih kategorij na podlagi stopnje tveganja)

BESEDILO ČLENOV

V IRBS, Inštitutu za razvoj brezпилotnih sistemov smo pripravili

STROKOVNO DELOVNO GRADIVO ZA UREDITEV PODROČJA UPORABE BREZPILOTNIKOV V ZRAČNEM PROSTORU REPUBLIKE SLOVENIJE (OSNUTEK PRAVILNIKA O BREZPILOTNIKIH)

I. DELITVE in KATEGORIJE ter OMEJITVE

1. člen (obseg urejanja)

(1) Ta »osnutek Pravilnik« določa pojem brezпилotnikov (v nadaljevanju BL) do skupne vzletne mase 150 kg in njihovo delitev v kategorije na podlagi stopnje tveganja in podkategorije s pravili letenja. Opredeljuje območja letenja, določa splošna pravila letenja z omejitvami, identifikacijo in označbe BL, registrske oznake, uporabo BL v kontroliranem zračnem prostoru, prepovedane in aktivne cone, letenje v območju športnih letališč, na modelarskih vzletiščih in izven njih, v zaprtih prostorih, letenje z uporabo prenosa slike za vodenje BL, v načinu BVLOS in EVLOS, ponoči, ob zmanjšanji vidljivosti, ob prisotnosti interventnih služb. Določa omejitve za prevoz blaga in prepovedane dejavnosti, uporabo frekvenčnega spektra, določa pogoje za zagotavljanje zasebnosti, varstvo osebnih podatkov in letenje nad privatno lastnino. Opredeljuje pogoje, ki veljajo za varno izvajanje operacij, za pridobitev dovoljenja za Dela v zraku, pogoje za usposabljanje, tečaje, izpite, licence in dovoljenja, pogoje za plovnost in za pridobitev posebnih dovoljenj, opredeljuje registre, izvajanje nadzora ter kršitve in sankcije.

(2) Ta Pravilnik se ne uporablja za brezпилotnike za vojaške namene.

(3) Naslednja določila tega Pravilnika se ne uporabljajo za brezпилotne letalnike za namene Policije:

- 9. člen, 5. točka,
- 11. člen, 2. točka: a), b), c) in 3. točka: a),
- 14. člen ob dogovoru z KZPS,
- 20. člen, 1. in 5. točka,
- 21. člen,
- 22. člen.

2. člen (pristojnosti in postopki)

(1) V skladu s 5. in 166. členom Zakona o letalstvu (ZLet-UPB4 - uradno prečiščeno besedilo, Uradni list RS, št. 81/10; v nadaljevanju: ZLet) sta pristojna organa za nadzor po tem Pravilniku Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ter Agencija za civilno letalstvo (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

(2) Evidence in postopke certificiranja, plovnosti in licenciranja, vodi s strani ministrstva pooblaščen pravna ali fizična oseba. Omenjena pravna ali fizična oseba vodi evidenco za pilote drugih letalnih naprav, ki niso uvrščeni med pilote, za katere se zahteva licenca po standardih ICAO. Evidenca ni javna knjiga, razen določil v 66. členu, 2 točka. V primeru, da ministrstvo ne izda pooblastila, vodi evidence Agencija.

(3) Ne glede na druge določbe tega Pravilnika, ki se nanašajo na zagotavljanje podatkov, ministrstvo po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco slovenski državni organ ali nosilec javnega pooblastila, ki mu je javno pooblastilo izdal slovenski organ.

3. člen (uporabljeni izrazi, pojmi in oznake)

(1) Pomen izrazov, uporabljenih v tem Pravilniku:

1. BL je kratica za brezpilotnik. To je letalna naprava, v kateri ni navzočega pilota. Popularni mednarodni izraz je dron (»ang. Drone).
2. Brezpilotnik. je lahko daljinsko voden s strani pilota na zemlji ali pa leti avtonomno.
3. CAA je javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (Agencija) oziroma organ, pristojen za področje civilnega letalstva.
4. EASA je Evropska agencija za varnost v letalstvu.
5. ICAO je mednarodna organizacija civilnega letalstva.
6. VFR (ang. Visual Flight Rules) so pravila vizualnega letenja.
7. NVFR (ang. Night Visual Flight Rules) so pravila nočnega vizualnega letenja.
8. ATC (ang. Air Traffic Control) je kontrola zračnega prometa.
9. LOS (ang. Line Of Sight) je letenje v vidnem polju pilota BL v odnosu na letalnik.
10. BVLOS (ang. Beyond Visual Line Of Sight) je letenje izven vidnega polja pilota v odnosu na letalnik.
11. EVLOS (ang. Extended Visual Line Of Sight) je letenje s podaljšanim vidnim poljem z uporabo asistenta.
12. MTOM (ang. Maximum Take-Off Mass) je največja vzletna masa.
13. KZPS je kontrola zračnega prometa Slovenije.
14. LPBL je licenca pilota brezpilotnega letalnika.
15. ATO (ang. Approved Training Organisation) je organizacija za usposabljanje.
16. AIP (ang. Aeronautical Information Publication) je zbornik letalskih informacij.
17. NOTAM (ang. Notice To AirMen) so sporočila za letalce.
18. IP-RS je Urad pooblaščenca Republike Slovenije.
19. ZVOP-1 je Zakon o varstvu osebnih podatkov.
20. UTC (ang. Coordinated Universal Time) je univerzalni koordinirani čas, ki je izražen v urah in minutah in po potrebi v sekundah 24-urnega dne z začetkom ob polnoči.
21. Čas leta je čas, ki mine od trenutka, ko se BL loči od tal z namenom vzleta, do trenutka, ko pride v stik s tlemi, z namenom pristanka.
22. Nočno letenje je tisto, ki se izvaja v času od 30 minut po sončnem zahodu do 30 minut pred sončnim vzhodom.
23. DOA (ang. Design Organisation Approval) je odobritev organizacije za načrtovanje.

24. CE znak je oznaka, ki dokazuje, da je bil izdelek ocenjen in da izpolnjuje vse zahteve EU glede varnosti ter varovanja zdravja in okolja.
25. Skupina ljudi je množica, v kateri je prisotno vsaj 12 oseb v neposredni medsebojni bližini.
26. FC (ang. Flight Contoller) je krmilnik letenja, elektronska komponenta brezpilotnega letalnika, katere funkcija je povezovanje in krmiljenje vseh sistemov, potrebnih za letenje BL.
27. Komercialna dejavnost letenja je vsaka dejavnost izven rekreacijskega ali športnega letenja, pri katerem posameznik ali organizacija opravi delo za drugo osebo ali organizacijo, tudi za raziskovalne namene, ne glede na prejeto plačilo ali brez, in za lastne potrebe, kjer se pridobi neposredna ali posredna finančna ali druga korist.
28. Del FCL (ang. Part FCL) je uredba št. 1178/2011 Evropskega parlamenta in Sveta, ki ureja licenciranje letalskega osebja.
29. FI (ang. Flight Instructor) je pooblastilo inštruktorja.
30. Incident BL je dogodek, povezan z delovanjem brezpilotnega letalnika, ki je ali bi lahko ogrozil varnost zračnega prometa ter varnost ljudi, živali in premoženja na zemlji ali vodi in ni nesreča. Incident je tudi poseg v zasebnost in neupravičeno letenje nad privatno lastnino.
31. Resni incident je incident, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.
32. Nesreča je dogodek, povezan z delovanjem brezpilotnega letalnika, pri katerem nastanejo naslednje posledice:
  - ena ali več oseb poškodovanih, težje poškodovanih ali smrtno ponesrečenih,
  - poškodovana ali uničena lastnina,
  - na brezpilotnem letalniku so nastale poškodbe ali napake, ki vplivajo na delovanje ali letalne sposobnosti BL in terjajo večje popravilo ali zamenjavo poškodovanih delov,
  - brezpilotnik je izgubljen ali popolnoma nedostopen.
33. Referenčna točka letališča ARP (ang. Airport Reference Point) oziroma vzletišča je točka, določena z geografsko lokacijo in se praviloma nahaja na sredini vzletno-pristajalne steze.
34. Načrt leta (ang. Flight Plan) izpolni pilot, ki ga predloži SKZP in vsebuje podatke o letu (pravila letenja, pot, višina, čas leta itd.).
35. Operativni načrt leta (ang. Operational Flight Plan) vsebuje podatke iz načrta leta ter operativno pomembne podatke (tip operacije, osebje vključeno v operacijo itd.) in ga hrani Operater.
36. ADS-B »out« je naprava, ki v realnem času skozi vgrajen oddajnik periodično oddaja informacije o posameznem letalniku (identifikacija, pozicija, višina, hitrost).
37. Transponder je elektronska naprava, ki omogoča identifikacijo službi kontrole letenja in drugim opremljenim zrakolovom.

4. člen (delitev BL v glavne kategorije na osnovi stopnje tveganja)

(1) Na osnovi načina rabe BL in ocene stopnje tveganja se letenje razvrsti v naslednje kategorije:

- a) odprta kategorija (OK)
- b) specifična kategorija (SK)
- c) certificirana kategorija (CK)

5. člen (opredelitev območij letenja)

(1) Glede na prisotnost ljudi, ki niso udeleženi pri letenju BL, glede na namembnost infrastrukture, objektov, njihovo gostoto in poseljenost, se območja letenja razvrstijo v naslednje razrede:

- a) območje A je območje, kjer ni izpostavljenih stavb ali objektov in tem območju ni ljudi z izjemo osebja, in območje, kjer so pomožni gospodarski objekti ali stavbe, ki niso namenjene bivanju ljudi in v katerih ni ljudi razen osebja, ki je potrebno za upravljanje BL;
- b) območje B je območje, kjer so stavbe ali objekti prvenstveno namenjeni za bivanje, poslovno dejavnost ali rekreacijo (stanovanjski objekti in hiše, šole, uradi, športni objekti, parki ipd.);
- c) območje C je urbano območje z gosto poseljenostjo (mestna središča, naselja in mesta) in se uvršča med prepovedano cono za BL.

6. člen (kategorije brezpilotnikov glede na način letenja in upravljanja)

(1) Kategorija brezpilotnikov opredeljuje osnovne lastnosti letalnika, ki so specifične glede na način letenja in upravljanja. Pilot tako pridobiva znanje v vodenju posamične kategorije, ki jih ločimo in so predmet tega Pravilnika:

- a) Letalo
- b) Rotornik (Helikopter, Večrotornik)
- c) Jadralno letalo
- d) Lažji od zraka (zračna ladja)

(2) Brezpilotniki, ki znotraj kategorije odstopajo od tipične zasnove zaradi nivoja kompleksnosti ali načina upravljanja, zahtevajo dodatna znanja, ki jih zagotovi proizvajalec ali pooblaščen oseba.

(3) Rakete in baloni niso predmet tega Pravilnika

II. ODPRTA KATEGORIJA (OK)

7. člen (odprta kategorija)

- (1) Odprta kategorija je osnovna kategorija, kjer letenje z BL predstavlja najmanjše tveganje za ljudi in okolico.
- (2) V odprto kategorijo sodi vsako letenje manjših brezpilotnikov v vidnem polju pilota (LOS), do skupne največje vzletne mase 25 kg (MTOM).
- (3) Letenje se izvaja na varni oddaljenosti od ljudi in ostalih uporabnikov v zračnem prostoru.
- (4) Znotraj odprte kategorije tveganja (in za vse podkategorije tveganja) veljajo naslednje omejitve:
- a) letenje je dovoljeno v vidnem polju pilota do največje oddaljenosti 500 m,
  - b) največja vzletna masa znaša 25 kg (MTOM),
  - c) za letenje v odprti kategoriji pilot BL ne potrebuje licence,
  - d) maksimalna dovoljena višina je 50 m nad tlemi ali vodo,
  - e) za letenje do 150 m je potrebno opraviti "tečaj odprte kategorije",
  - f) za letenje do 50 m tečaj odprte kategorije ni obvezen, je pa priporočljiv,
  - g) prepovedano je letenje v območjih C, to je urbano območje z gosto poseljenostjo (mestna središča, naselja in mesta).
- (5) Za odprto kategorijo veljajo tudi splošna pravila, opredeljena v vsebini od 11. do 27. člena.

8. člen (podkategorije v odprti kategoriji)

- (1) Odprta kategorija tveganja je razdeljena v podkategorije tveganja glede na največjo vzletno maso:
- a) CAT A0: do 1 kg MTOM (OK-CAT A0), za katero veljajo specifična pravila:
    - letenje je dovoljeno na varni razdalji od ljudi,
    - obvezna je identifikacijska nalepka, ki vsebuje kontaktne podatke o lastniku BL,
  - b) CAT A1: od 1 do 5 kg MTOM (OK-CAT A1), za katero veljajo specifična pravila:
    - letenje je dovoljeno na minimalni razdalji 30 m od ljudi, vozil in objektov,
    - obvezna je identifikacijska nalepka, ki vsebuje kontaktne podatke o lastniku BL,
    - obvezna so navodila za uporabo,
    - obveščanje pristojnega organa o nesrečah letalnika, kjer je prišlo do poškodb ali smrti ljudi.
  - c) CAT A2: 5 do 25 kg MTOM (OK-CAT A2), za katero veljajo specifična pravila:
    - letenje je dovoljeno na minimalni razdalji 30 m od ljudi, vozil in objektov,
    - obvezna je negorljiva tablica, ki vsebuje kontaktne podatke o lastniku BL,
    - priročnik BL, ki vsebuje navodila za uporabo in kontrolne sezname za varno delovanje,
    - obveščanje pristojnega organa o nesrečah letalnika, kjer je prišlo do poškodb ali smrti ljudi.

III. SPECIFIČNA KATEGORIJA (SK)

9. člen (specifična kategorija)

- (1) Specifična kategorija je vsako delovanje BL, ki predstavlja povečano tveganje za ljudi na tleh in letalnike s človeško posadko v zraku.
- (2) V specifično kategorijo sodi vsako letenje brezpilotnikov do skupne največje vzletne mase 150 kg MTOM in sodi v pristojnost Agencije.
- (3) Za letenje v specifični kategoriji v območju A je potrebno izpolnjevati naslednje kriterije:
- a) Operater, pilot in asistent morajo biti imetniki ustrezne licence LPBL.
  - b) plovnost.
- (4) Za letenje v specifični kategoriji v območju B je poleg zgornjih določil potrebno pridobiti še dovoljenje Agencije za Dela v zraku na podlagi Operativnega priročnika.
- (5) Za letenje v specifični kategoriji v območju C je poleg zgornjih določil potrebno pridobiti še dovoljenje Agencije za vsako posamezno operacijo.
- (6) Za letenje, ki posega v določila 11. člena, je potrebno pridobiti dovoljenje Agencije za vsako posamezno operacijo.

IV. CERTIFICIRANA KATEGORIJA (CK)

10. člen (certificirana kategorija)

(1) Certificirana kategorija je vsako delovanje BL, ki zaradi narave delovanja predstavlja visoko tveganje.

(2) V certificirano kategorijo sodi vsako letenje brezpilotnikov do skupne največje vzletne mase 150 kg MTOM in sodi v pristojnost Agencije.

(3) Za letenje v certificirani kategoriji v območjih A, B in C je potrebno pridobiti dovoljenje Agencije za Dela v zraku na podlagi Operativnega priročnika in izpolnjevati naslednje kriterije:

a) Operater, pilot in asistent morajo biti imetniki ustrezne licence LPBL,

b) letalnik in komponente letalnika imajo ustrezne certifikate, izdane s strani pristojne DOA organizacije.

(4) Za letenje, ki posega v določila 11. člena je potrebno pridobiti dovoljenje Agencije za vsako posamezno operacijo.

SKLOP 2 (vsebinsa se nanaša na vse kategorije)

V. SPLOŠNA PRAVILA LETENJA, OMEJITVE IN DRUGE DOLOČBE

11. člen (pravila letenja, odgovornost in omejitve)

(1) Pilot BL je odgovoren za:

- a) varno upravljanje BL skozi vse faze leta,
- b) varno shranjevanje letalnika, akumulatorjev in dodatne opreme.

(2) Pilot BL izpolnjuje zahteve za varno letenje ob upoštevanju naslednjih pravil:

- a) pilot mora leteti BL tako, da se ne približa ljudem, živalim, zgradbam, vozilom, cestam, železniški infrastrukturi in daljnovodoma na razdalji manj kot 30 m (to določilo ne velja a kategorijo OK-CAT A0),
- b) BL ne sme leteti nad ljudmi,
- c) BL se ne sme skupini ljudi približati na manj kot 150 m,
- d) pilot mora pri upravljanju BL zagotoviti prednost vsem ostalim uporabnikom zračnega prostora, razdalja med njima pa ne sme biti manjša kot 300 m,

(3) Pilot BL ne sme začeti leta:

- a) če ni horizontalna vidljivost vsaj 5km in baza oblakov vsaj 150 m od tal,
- b) če jakost vetra presega vrednosti, ki so določene kot mejne za varno upravljanje BL v navodilih za uporabo ali Operativnem priročniku.

12. člen (identifikacija, označbe in registrska oznaka BL)

(1) Za BL odprte kategorije je obvezna uporaba identifikacijske označbe.

(2) Brezpilotnik specifične in certificirane kategorije mora biti v RS registriran skladno s tem Pravilnikom, imeti oznako državne pripadnosti »S5« in predpisano registrsko oznako, ki jo predpiše Ministrstvo za infrastrukturo.

(3) Identifikacijsko nalepko (OK-CAT A0 in CAT A1) ali negorljivo tablico (OK-CAT A2) zagotovi lastnik BL in nosi najmanj naslednje podatke:

- a) ime in priimek ali naziv pravne osebe, organizacije,
- b) naslov ali sedež pravne osebe, organizacije,
- c) kontaktni telefon.

(4) Identifikacijska nalepka in registrska oznaka morata biti primerne velikosti, ki omogoča jasno identifikacijo, ter sta pritrjeni na BL na primeren način.

(5) Lastnik BL je dolžan nalepko, negorljivo tablico ali registrsko oznako zamenjati, če pride do nečitljivosti podatkov ali če se podatki spremenijo.

13. člen (uporaba BL v kontroliranem zračnem prostoru)

(1) Letenje v odprti kategoriji v kontroliranem zračnem prostoru ni dovoljeno, razen če:

a) letenje poteka izven radija 5 km od referenčne točke letališča (ARP) in do višine 50 m od tal in vode,

b) je letenje organizirano na modelarskem vzletišču izven radija 5 km od referenčne točke (ARP) in do višine 50 m od tal in vode.

(2) Letenje do višine 150 m na območjih modelarskih vzletišč, ki so v kontroliranem zračnem prostoru CTR, je dovoljeno le pilotom, ki imajo opravljen tečaj BL, in po predhodnem dovoljenju kontrole letenja (aktivacija modelarskega vzletišča).

(3) Letenje BL specifične ali certificirane kategorije v kontroliranem zračnem prostoru ali izven, ko BL leti nad 150 m nad tlemi ali vodo, ko leti izven vidnega dosega ali leti ponoči, dodatno zahteva:

a) najavo leta KZPS,

b) delujoči transponder (Mode C, S) ali kompatibilno ADS-B »out« napravo,

c) stalno dvosmerno komunikacijo s pristojno službo KZPS,

d) ustrezno svetlobno označbo in izrazito opazno barvo BL in

e) pilot mora zagotavljati varno razdaljo do ostalih uporabnikov zračnega prostora.

14. člen (prepovedana cona za BL)

(1) Prepovedana cona je območje, kjer je letenje brez posebnih dovoljenj prepovedano. Pilot ne sme leteti na naslednjih prepovedanih območjih:

a) na območju kontroliranih letališč znotraj radija 5 km od referenčne točke (ARP),

b) znotraj kontrolirane zone letališča, nad višino 50 m od tal in vode,

c) območju C,

d) znotraj omejenih ali prepovedanih območij skladno s objavami v zborniku letalskih publikacij (AIP) in sporočil za letalce (NOTAM),

e) v nacionalnih parkih brez dovoljenja upravljalca.

(2) dovoljenje za izvajanje BL operacij na prepovedanem območju je možno pridobiti le na podlagi izpolnjenih vseh zahtev Agencije in nosilca odgovornosti v prepovedani coni.

15. člen (aktivna cona za BL)

(1) V primeru aktivnosti večjega obsega (prireditve, tekmovanja, demonstracijski leti, testiranja, šolanja) je možno predlagati omejen zračni prostor pri KZPS. Podlaga za to je Elaborat aktivnosti in Vloga za izdajo dovoljenja za let BL, ki se predloži Agenciji. Pridobljeno dovoljenje Agencije se priloži Zahtevku za izdajo, nadomestilo in preklic NOTAM sporočila.

(2) Ne glede na določila prve točke tega člena, se upošteva določila 11. in 22. člena tega Pravilnika.

16. člen (letenje v območju športnih letališč)

Vse aktivnosti BL v območju športnih letališč ali vzletišč so dovoljene le po predhodnem dogovoru z upravnikom letališča ali drugo pristojno osebo.

17. člen (letenje na modelarskih vzletiščih)

Pravila letenja na modelarskih vzletiščih določajo upravjalci ali modelarski klubi s svojimi statuti, vendar ti ne smejo biti v nasprotju z določili tega Pravilnika.

18. člen (letenje izven modelarskih vzletišč)

Pilot BL odprte kategorije ne sme pričeti leta izven modelarskega vzletišča ali pričeti leta nad 150 m nad tlemi ali vodo, če se prej ni seznanil z sporočili NOTAM, ki ga objavlja KZPS.

19. člen (letenje BL v zaprtih prostorih)

Letenje BL v zaprtih prostorih ni predmet določil tega Pravilnika.

20. člen (letenje z uporabo prenosa slike za vodenje BL - FPV letenje)

(1) Letenje z uporabo prenosa slike za vodenje BL je za odprto in specifično kategorijo dovoljeno le v območju A, ko ima pilot ob sebi ustreznega asistenta.

(2) Naloga pilota je, da asistenta predhodno seznani z načrtom leta.

(3) Naloga asistenta je, da je v času leta v neposrednem kontaktu s pilotom in v celoti spremlja letenje BL, pri tem pa pilotu zagotavlja vse potrebne podatke o letu in okolici (hitrost, višina, oddaljenost od pilota, ovire, osebe, vozila, živali) ter vsa odstopanja od načrta leta. Pilot nikoli ne sme zapustiti vidnega polja asistenta.

(4) Pri letu z uporabo prenosa slike za vodenje BL mora pilot predhodno nameniti posebno pozornost o oddaljenosti BL od pilota, o omejitvah sistema za vodenje BL in omejitvah sistema za prenos slike.

(5) Za letenje z uporabo prenosa slike za vodenje BL na območju B in C je potrebno pridobiti dovoljenje Agencije.

21. člen (letenje BVLOS, EVLOS)

(1) Za vsako letenje izven vidnega polja (BVLOS) ali pri podaljšanem vidnem polju (EVLOS), je potrebno pridobiti dovoljenje Agencije.

(2) Ne glede na točko 1. lahko BL, ki ne presega skupne vzletne mase 5 kg in leti izključno v območju A do višine 50 m nad tlemi ali vodo, leti izven vidnega polja (BVLOS).

(3) Pilot BL, ki leti na način, opredeljen v točki 2, mora imeti opravljen tečaj odprte kategorije.

(4) Ob izgubi signala mora imeti BL preizkušeni avtomatski vklop v varni način, pri katerem se posledično vklopi ena izmed funkcij:

a) takojšnji varni pristaneček,

b) vrnitev na mesto vzleta,

c) kroženje na mestu izgube signala (letalo) ali zadrži zadnjo pozicijo (rotornik).

22. člen (letenje ob prisotnosti interventnih služb)

(1) Interventne službe so delovanje Policije, gasilcev, reševalcev in drugih služb v okviru zaščite in reševanja.

(2) Če ni izrecno dovoljeno, je letenje z BL na širšem območju izvajanja del interventnih služb prepovedano.

23. člen (prevoz blaga in prepovedane dejavnosti)

(1) Med letom BL je prepovedano odmetavanje kakršne koli snovi ali predmetov.

(2) Prepovedan je prevoz vnetljivih ali zdravju škodljivih snovi, kot tudi tovara, ki bi lahko predstavljal nevarnost za ljudi, živali, premoženje ali drug promet. Sem sodijo tudi svetlobne, sevalne naprave in laserji.

(3) Svetlobne, sevalne naprave in laserji se uporabljajo skladno z navodili in varnostnimi opozorili proizvajalca BL.

24. člen (varnostna oprema terenskega osebja)

(1) Zaradi zagotavljanja varnosti terenskega osebja med delovanjem BL mora biti na dosegu naslednja oprema:

- a) ustrezni gasilni aparat,
- b) avtomobilska prva pomoč.

(2) Osebje, povezano z letenjem BL, mora ves čas delovanja nosi varnostni telovnik žive barve.

25. člen (frekvenčni spekter)

(1) Uporaba frekvenčnega spektra je dovoljena v skladu z zakonodajo in predpisi tega področja.

(2) Piloti BL so si medsebojno dolžni izmenjati informacije o rabi frekvenčnega spektra (frekvenca, kanal, moč).

(3) Operater je odgovoren za vodenje zapisov o rabi frekvenčnega spektra (frekvenca, kanal, moč) za vsak let, skladno z 48. členom tega Pravilnika.

26. člen (zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam)

(1) Zavarovanje za letenje z BL je obvezno za vse kategorije (odprta, specifična, certificirana).

(2) Pilot BL v odprti kategoriji mora imeti sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam.

(3) Za specifično in certificirano kategorijo se potrebuje sklenjeno zavarovanje v skladu z Uredbo (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004, o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in Operaterje.

27. člen (zasebnost, varstvo osebnih podatkov in letenje nad privatno lastnino)

- (1) Pred zajemom podatkov z uporabo BL je upoštevaje namen in okoliščine konkretne uporabe treba opraviti presojo vplivov na varstvo osebnih podatkov ter sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev spoštovanja temeljnih načel varstva osebnih podatkov in sicer:
- a) identificirati pravno podlago za zajem osebnih podatkov,
  - b) določiti najustreznejši način informiranja posameznikov, katerih osebni podatki bodo zajeti, glede na specifiko posameznega leta (npr. z letaki, tiskanimi obvestili v primerih dogodkov zaprtega tipa, z informacijami na spletni strani ali v registru letov),
  - c) načrtovati in prilagoditi izvedbo leta tako, da se minimizira zajem osebnih podatkov oziroma temu v celoti izogne (z izklopom nepotrebnih sistemov za zajem podatkov, predhodnim obveščanjem, prilagajanjem urnikov, izogibanjem naseljenim področjem in množicam),
  - d) oceniti možna tveganja za izgubo podatkov, nepooblaščen dostop do podatkov, prevzem nadzora nad letalnikom in druga tveganja glede informacijske varnosti ter prilagoditi ukrepe glede na identificirana tveganja,
  - e) zagotoviti vidnost in prepoznavnost brezpilotnega letalnika (npr. s svetlobnimi signali, identifikacijskimi napravami in skladno z zahtevami tega Pravilnika) ter vidnost oseb, udeleženih v let letalnika (pilot, Operater, asistent, kamerman, osebe varovanja),
  - f) zagotoviti izločanje nepotrebnih osebnih podatkov in učinkovito brisanje osebnih podatkov, ko so bili doseženi nameni zbiranja,
  - g) po potrebi pridobiti nezavezujoče mnenje Informacijskega pooblaščenca.

SKLOP 3 (se nanaša na specifično in certificirano kategorijo)

VI. IZVAJANJE OPERACIJ in DOVOLJENJE ZA DELA V ZRAKU (za specifično in cert. kategorijo)

28. člen (obseg dovoljenih operacij)

(1) Poglavje ureja delovanje BL v komercialne namene in nekomercialno delovanje izven obsega odprte kategorije.

29. člen (osebe, vključene v aktivnosti Operaterja)

(1) Vse osebe, ki posredno ali neposredno vplivajo na let BL, morajo biti imetniki licence LPBL.

(2) Zgornje določilo ne velja za osebje, ki upravlja s sistemi, ki niso povezani z upravljanjem letalnika in ne vplivajo na varnost letenja BL.

30. člen (dovoljenje Dela v zraku)

(1) Pred opravljanjem komercialne dejavnosti z brezpilotniki je potrebno pridobiti dovoljenje za dela v zraku, ki ga izda Agencija.

(2) Dovoljenje za Dela v zraku lahko pridobi Operater na podlagi:

- a) potrjenega Operativnega priročnika,
- b) dodeljenega pilota z veljavno licenco LPBL,
- c) veljavnim Izkazom brezpilotnega letalnika.

(3) Operater je lahko hkrati tudi pilot BL.

(4) Dovoljenje za dela v zraku velja do preklica.

31. člen (Operativni priročnik)

(1) Operativni priročnik (OP) je dokument, s katerim Operater izkazuje dolžnosti, odgovornosti in standardne postopke pri letenju in delu z BL, ko ocena tveganja ali narava operacije to določa.

(2) Operativni priročnik mora zajemati minimalno naslednja poglavja:

- a) Kazalo
- b) Seznam veljavnih strani in revizij
- c) Dolžnosti in odgovornosti oseb, vključenih v aktivnost Operaterja
- d) Standardni operativni postopki
- e) Vzdrževanje sistema BL
- f) Postopki v sili
- g) Omejitve pri izvajanju BL operacij
- h) Obveščanje
- i) Ocena tveganja
- j) Ukrepi za varovanje zasebnosti in osebnih podatkov (obrazec IP-RS)
- k) Usposobljenost osebja
- l) Kontrolni sezname za vsak BL in sistem, za vse faze leta
- m) Vrste zapisov in roki hrambe

32. člen (obvezna dokumentacija na terenu pri izvajanju operacij)

(1) Pri izvajanju privilegijev tega Pravilnika mora imeti vsaka oseba, vključena v delovanje BL, pri sebi naslednje dokumente:

- veljaven osebni dokument in
  - a) med izvajanjem privilegijev iz dovoljenja LPBL:
    - veljavno licenco LPBL in zdravniško spričevalo ustrezne kategorije,
    - polico zavarovanja proti tretjim osebam in
  - b) med izvajanjem privilegijev iz Operativnega priročnika:
    - Operativni priročnik z dovoljenjem za delo (če je to izdano),
    - Pilotski dnevnik BL,
    - Izkaz brezpilotnega letalnika.

VII. PILOT BL (za specifično in certificirano kategorijo)

33. člen (licenca pilota brezpilotnega letalnika - LPBL)

(1) Licenca pilota brezpilotnega letalnika - LBPL je dokument, ki izkazuje usposobljenost za varno izvajanje privilegijev iz ene ali več kategorij BL. Veljavnost licence je trajna.

34. člen (veljavnost LPBL)

(1) Veljavnost kategorije, vpisane v licenci LPBL, je eno leto.

35. člen (podaljšanje LPBL)

(1) Za podaljšanje kategorije mora kandidat izpolnjevati naslednje kriterije:

- a) najmanj 3 leta v zadnjih šestih mesecih veljavnosti kategorije v skupnem trajanju 1 ure,
- b) veljavno zdravniško spričevalo 2. razreda.

(2) Kandidat, ki želi podaljšati veljavnost kategorije, mora 90 dni pred iztekom opraviti preverjanje strokovnosti pod nadzorom izpraševalca, katerega izbere iz seznama izpraševalcev ali pa ga določi Agencija. Preverjanje obsega najmanj 30 minut.

(3) Če kandidat nima zadostnega naleta, se pred podaljšanjem kategorije opravi najmanj tri leta v skupnem trajanju 1 ure pod nadzorom inštruktorja, preverjanje usposobljenosti pa opravi izpraševalec v trajanju najmanj 30 minut.

36. člen (obnova LPBL)

(1) Kandidat lahko obnovi preteklo kategorijo pod naslednjimi pogoji:

- a) čas poteka veljavnosti kategorije je krajši od treh mesecev: ni zahtev po osvežitvenem usposabljanju,
- b) čas poteka veljavnosti kategorije je daljši od enega in krajši od treh let: potrebni so najmanj trije šolski poleti, v katerih morajo biti zajete vsebine, ki pokrivajo izvajanje postopkov pri okvarah najpomembnejših sistemov BL,
- c) čas poteka veljavnosti kategorije je daljši od treh let: kandidat mora ponovno opraviti usposabljanje za izdajo kategorije.

37. člen (pilotski dnevnik)

(1) Pilotski dnevnik služi trajnemu beleženju pridobljenih izkušenj v vodenju BL. Nalet vpiše pilot, ki je za čas leta neposredno upravljal BL. Pilotski dnevnik izda pristojno ministrstvo in vsebuje minimalno rubrike:

- a) Datum
- b) Registrsko oznako
- c) Lokacijo vzleta
- d) Lokacijo pristanka
- e) Čas vzleta (UTC)
- f) Čas pristanka (UTC)
- g) Skupni čas leta
- h) Število pristankov
- i) Skupni čas nočnega letenja
- j) Skupni čas dvojnih komand
- k) Skupni čas inštruktorskega letenja

(2) Vodenje naleta v Pilotskem dnevniku je obvezno pri delovanju v specifični in certificirani kategoriji. Vodenje naleta je priporočljivo za ostale pilote, kot dokaz o izkušnjah v posamični kategoriji letalnika.

(3) Priporočljivo je, da se v Pilotski dnevnik, kjer se vodi nalet v vodenju BL, vnaša le podatke o naletu BL.

38. člen (dodatna pooblastila v licenci LPBL)

(1) Licenca LPBL omogoča imetniku razširitev na dodatne privilegije:

- a) Pooblastilo Učitelj
- b) Pooblastilo Delo v zraku
- c) Pooblastilo Nočno letenje

39. člen (priznavanje tujih licenc pilota brezpilotnega letalnika)

Skladno z določili tega Pravilnika se prizna licenca druge države, ko:

- (1) Pilot BL uspešno opravi pisni test iz 3. točke 56. člena, Splošni predmeti - zakonodaja in
- (2) Pilot BL opravi preverjanje strokovnosti z izpraševalcem skladno z določili 35. člena.

VIII. OPERATER BL (za specifično in certificirano kategorijo)

40. člen (operater BL in odgovornost)

- (1) Operater brezpilotnega letalnika je pravna oseba ali organizacija, ki z brezpilotnikom izvaja dela v zraku skladno s svojimi pooblastili in ima s strani Agencije veljavno dovoljenje za Dela v zraku.
- (2) Odgovorna oseba Operaterja je odgovorna:
- (a) da se vse aktivnosti Operaterja izvajajo v skladu s potrjenim Operativnim priročnikom,
  - (b) da se vzpostavi sistem poročanja o dogodkih, povezanih s splošno varnostjo in varnostjo zračnega prometa v skladu z veljavnimi predpisi in zakonodajo,
  - (c) za izvajanje sistema vodenja in hranjenja vseh zapisov in dokumentacije, vezanih na osebe in izvajanje operacij,
  - (d) za izvajanje vseh aktivnosti, povezanih z upravljanjem tveganja in sredstvi za zmanjševanje tveganja, za operacije v območjih B in C,
  - (e) da je Operativni priročnik redno usklajen s spremembami v navodilih za uporabo brezpilotnega letalnika in s predpisi tega področja.
  - (f) da vsem udeleženi pri operaciji brezpilotnega letalnika omogoči dostop do Operativnega priročnika in jih seznani z njegovo vsebino v skladu z njihovimi nalogami.

41. člen (Operater BL in ocena tveganja)

- (1) Pred izvajanjem posamezne operacije v območjih B in C je Operater dolžan preveriti vsa dejstva in informacije (vremenski pogoji, zračni prostor, stanje na terenu in drugo, preko spletnih virov in drugih publikacij), ter mora poskušati predvideti vse nevarnosti ter narediti oceno tveganja.
- (2) Operater zapiše vsa opažanja in tveganja (v načrtovanje leta, oceno tveganja).
- (3) Naloga Operaterja je, da pri izvedbi operacije zmanjša celotno tveganje s sredstvi in ukrepi za zmanjševanje tveganja, navedenimi v 33. členu in nato ponovno oceni tveganje.
- 4) Pri oceni tveganja se uporablja matrika, ki prikazuje resnost posledic operacije, ki lahko privede do dogodka v odnosu na:
- a) stopnjo verjetnosti dogodka (1=najmanj verjetna, 2=malo verjetna, 3=redka, 4=občasna, 5=pogosta), prikazano v horizontali,
  - b) posledice dogodka (E=neznatna, D=majhna, C=precejšnja, B=nevarna, A=usodna), prikazane v vertikali.
- V matriki imamo definirana polja, ki določajo obseg tveganja, in sicer:
- a) tveganje je sprejemljivo,
  - b) tveganje je sprejemljivo le ob soglasju Agencije,
  - c) tveganje ni sprejemljivo.
- (6) Če Operater ugotovi, da je stopnja ocene tveganje takšna, da operacija ni varna, tveganje pa preveliko in ni sprejemljivo, je dolžan odstopiti od nameravane operacije.

42. člen (zmanjševanje tveganja pri izvajanju operacij)

(1) Načini in sredstva za zmanjševanje tveganja, ki so Operaterju na voljo pri izvajanju operacij:

- a) dvojno napajanje BL,
- b) reševalno padalo BL,
- c) konfiguracija rotornika z 6 ali več elektromotorji,
- d) redundančni krmilnik letenja (FC),
- e) dodatno spremljevalno osebje (asistenti, varnostniki),
- f) omejitev in zavarovanje območja na tleh in seznanitev mimoidočih,
- g) zavarovanje in označba vzletišča BL,
- h) svetlobni opozorilni znaki.
- i) ščitniki rotorjev in propelerjev,
- j) letalniki iz penastih materialov.

IX. IZKAZ BL - PLOVNOST (za specifično in certificirano kategorijo)

43. člen (Izkaz brezpilotnega letalnika)

(1) Izkaz brezpilotnega letalnika je dokument, ki izkazuje dovoljenje za plovnost, v katerega in vpisuje naslednje podatke:

- a) registrska oznaka BL,
- b) največja vzletna masa,
- c) kategorija BL.

(2) Za varno izvajanje letov BL je plovnost bistvenega pomena. Plovnost izkazuje letno podaljšan Izkaz brezpilotnega letalnika, katerega izda Agencija.

(3) Operater je odgovoren za zagotavljanje plovnosti posameznega letalnika.

44. člen (trajanje in ugotavljanje veljavnosti plovnega dovoljenja BL)

(1) Veljavnost Izkaza brezpilotnega letalnika in s tem plovnosti je eno leto.

(2) Izkaz brezpilotnega letalnika je veljaven, ko za brezpilotnik velja, da:

- a) je tehnično brezhiben,
- b) je v vsakem trenutku zmožen varnega letenja,
- c) ima urejeno ustrezno zavarovanje BL,
- d) ima ustrezno vodeno dokumentacijo, skladno z določili tega Pravilnika,
- e) je vpisan v register brezpilotnikov,
- f) nosi predpisano identifikacijsko tablico BL z dodeljeno registrsko oznako.

45. člen (pridobitev in podaljšanje plovnosti BL)

(1) Operater BL od Agencije pridobi ali podaljša plovnost BL na podlagi:

- a) vloge za pridobitev ali podaljšanje plovnega dovoljenja BL na Agenciji,
- b) ustreznega zavarovanja BL,
- c) poročila izpraševalca o tehničnem pregledu, opravljenem testnem letu in tehtanju BL,
- d) potrdila o ustreznosti BL in sestavnih komponent (skladnosti s CE, izjave proizvajalca ali sestavljalca), skladno z 51. členom tega Pravilnika in
- e) dokumentacije BL, opredeljene v 48. členu tega Pravilnika.

46. člen (knjižica brezpilotnega letalnika)

(1) Knjižica brezpilotnega letalnika je dnevnik, s katerim Operater vodi nalet na letalniku. Knjižico izda pristojno ministrstvo in vsebuje minimalno rubrike:

- a) Datum
- b) Registrsko oznako letalnika
- c) Lokacijo vzleta
- d) Lokacijo pristanka
- e) Čas vzleta (UTC)
- f) Čas pristanka (UTC)
- g) Skupni čas leta
- h) Število letov

47. člen (vpis v register BL)

(1) Vsi brezpilotniki s pridobljenim Izkazom brezpilotnika so vpisani v register BL, ki ga vodi Agencija.

48. člen (vodenje dokumentacije BL)

(1) Operater je dolžan voditi naslednjo dokumentacijo brezpilotnika:

- a) knjižica BL,
  - b) evidenca stanja akumulatorjev,
  - c) evidenca rabe frekvenčnega sprektora (frekvenca, kanal, moč),
  - e) dnevnik telemetrijskih podatkov (digitalni zapis poti leta BL in čas),
  - f) navodila za uporabo in vzdrževanje BL,
  - g) spisek vgrajenih delov in opreme,
  - h) spisek vgrajenih delov in opreme z omejeno dobo (vse mehanske in elektronske komponente BL),
- (2) Operater je dolžan slediti posodobitvam programske opreme in drugih komponent ter beležiti spremembe.
- (3) Operater je dolžan vse posege in nadgradnje BL ustrezno dokumentirati.
- (4) Operater je dolžan hraniti podatke, navedene v 48. Členu, za dobo najmanj dve leti od datuma leta.

49. člen (testni leti BL)

(1) Testni let BL se opravi v naslednjih primerih:

- a) let za pridobitev Izkaza brezpilotnega letalnika,
  - b) let po večjih popravilih ali modifikacijah, ki vplivajo na Izkaz brezpilotnega letalnika,
- (2) Testne lete lahko izvaja pilot z veljavno licenco.
- (3) Testne lete lahko izvaja pilot z veljavno licenco LPBL izključno v območju A.

50. člen (pregledi, servisiranje in vzdrževanje BL)

(1) Pred vsakim letom je pilot BL dolžan opraviti pregled celotnega sistema BL in podsistemov skladno z odobrenimi navodili proizvajalca ali sestavljalca.

51. člen (vrste izdelave BL, izvor, dovoljenje za uporabo)

(1) Brezpilotne letalnike glede na način gradnje delimo na:

- a) serijsko proizvedene (proizvajalci),
- b) sestavljene pri sestavljalcih (sistemski integratorji) in
- c) amatersko grajene (domača gradnja).

(2) Serijsko proizvedeni BL lahko pridobijo Izkaz brezpilotnega letalnika, če imajo tipski certifikat ali potrdilo o ustreznosti (oznaka CE).

(3) BL, sestavljeni pri sestavljalcih ali amatersko grajeni, morajo v postopku pridobitve Izkaza brezpilotnega letalnika predložiti:

- a) seznam vgrajene opreme
- b) poročilo o izvedenem delu,
- c) poročilo o testnem letu,
- d) potrdilo sestavljalca o ustreznosti BL za izvajanje operacij,
- e) navodila za uporabo in vzdrževanje BL

52. člen (plovnost tujih BL)

(1) Plovnost tujih BL je dovoljena, če ima Operater veljavno plovnost v državi EU, urejeno zavarovanje za področje RS, ob tem pa plovno dovoljenje zadostuje najmanj pogojem tega Pravilnika.

SKLOP 4 (izobraževanje, usposabljanje in licenciranje)

X. IZOBRAŽEVANJA ZA ODPRTO KATEGORIJU

53. člen (tečaj odprte kategorije)

- (1) Tečaj odprte kategorije je namenjen zagotavljanju poznavanja določil tega Pravilnika znotraj modelarske skupnosti in je obvezen za letenje BL nad višino 50 m znotraj odprte kategorije.
- (2) Izvajajo ga modelarski klubi pod nadzorom Agencije ali druge osebe, pooblaščen s strani Agencije ali organizacije ATO, in vsebuje minimalno:
- a) seznanitev s Pravilnikom o letenju BL in morebitnimi spremembami le tega,
  - b) poznavanje zračnega prostora in omejitve,
  - c) splošna varnost v modelarstvu.
- (4) Obseg predavanj za tečaj odprte kategorije znaša 5 ur.
- (5) Seznanitev se opravlja enkrat in ima trajno veljavo. Poimenski seznam z udeležencev tečaja datumom seznanitve se vodi v Registru tečaja odprte kategorije in ga vodita tako modelarski klub in Agencija
- (6) Ob znatnih spremembah Pravilnika ali spremljajoče zakonodaje morajo modelarski klubi o tem seznaniti svoje člane skladno z določili tega člena.

XI. USPOSABLJANJA ZA SPECIFIČNO in CERTIFICIRANO KATEGORIJU

54. člen (programi usposabljanja)

- (1) Kandidati za licenco pilota brezpilotnega letalnika LPBL se lahko vključijo v posamezni program usposabljanja skladno s pogoji pooblastil ali v integriran program za pridobitev pooblastila Dela v zraku.
- (2) Integriran program Dela v zraku vsebuje usposabljanje za licenco LPBL in pooblastilo Dela v zraku, skrajšano v obsegu praktičnega usposabljanja skozi kontinuiran proces učenja pod nadzorom Učitelja.
- a) minimalni obseg teoretičnega usposabljanja je 65 ur, skladno z določili 3. točke 56. in 58. člena
  - b) minimalni obseg praktičnega usposabljanja je 7 ur.

55. člen (privilegiji in pogoji LPBL)

- (1) Kandidati za licenco pilota brezpilotnega letalnika LPBL morajo biti stari najmanj 18 let.
- (2) Privilegij imetnika licence LPBL je, da lahko izvaja nekomercialne in komercialne operacije znotraj določil specifične in certificirane kategorije tega Pravilnika.
- (3) Kandidati za licenco LPBL morajo izpolnjevati zahteve za ustrezno kategorijo letalnikov, ki se uporabi pri preizkusu praktične usposobljenosti.
- (4) Pri izvajanju privilegijev iz licence mora imeti pilot BL pri sebi veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda.

56. člen (usposabljanje LPBL)

- (1) Kandidati za licenco LPBL opravijo tečaj usposabljanja pri organizaciji ATO ali s strani Agencije pooblaščenih šol s programom za BL.
- (2) Tečaj vključuje:
  - a) teoretično usposabljanje v minimalnem obsegu 50 ur,
  - b) usposabljanje za letenje v minimalnem obsegu 7 ur v skladu z danimi privilegiji.
- (3) Kandidati za licenco LPBL dokažejo raven teoretičnega znanja, ki ustreza odobrenim privilegijem, s preverjanji znanja:
  - a) Splošni predmeti:
    - zakonodaja
    - človeške zmogljivosti in omejitve
    - meteorologija
    - navigacija
    - komunikacija
    - spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov
  - b) Predmeti, ki se nanašajo na različne kategorije letalnikov:
    - osnove letenja
    - operativni postopki
    - zmogljivosti, načrtovanje leta in ocena tveganja
    - splošno znanje o BL
- (4) Za izvajanje praktičnega dela usposabljanja mora imeti kandidat:
  - a) opravljen izpit iz teoretičnega znanja,
  - b) veljavno zdravniško spričevalo 2. razreda,
  - c) Operativni priročnik kandidata.
- (5) Kandidati za licenco LPBL z uspešno opravljenim preizkusom praktične usposobljenosti dokažejo, da so sposobni kot piloti BL, izvajati ustrezne postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ki ustreza odobrenim privilegijem.

Kandidati za preizkus praktične usposobljenosti se udeležijo usposabljanja za letenje na kategoriji BL, ki ustreza tisti za preizkus praktične usposobljenosti.

Privilegiji so omejeni na kategorijo BL, uporabljeno za preizkus praktične usposobljenosti, dokler se v licenco ne vpišejo dodatne razširitve privilegijev v skladu s tem Pravilnikom.

(6) Preizkus praktične usposobljenosti je razdeljen na različne dele, ki predstavljajo vse različne faze leta v skladu s kategorijo zrakoplova, predvidenega za letenje. Kandidat, ki ne opravi uspešno katere koli naloge iz dela, ni opravil celotnega dela. Kandidat, ki ne opravi uspešno samo enega dela, znova opravlja samo zadevni del. Kandidat, ki ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki znova opravlja preizkus v skladu s prejšnjim stavkom in ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki ne opravi uspešno vseh delov preizkusa v dveh poskusih, potrebuje dodatno usposabljanje.

(7) Kandidat lahko na praktičnem usposabljanju in na izpitnem letu uporablja svoj letalnik ali pa letalnik šole letenja, ki mora biti iste kategorije.

57. člen (privilegiji in pogoji pooblastila Dela v zraku)

(1) Kandidati za pooblastilo Dela v zraku morajo biti stari najmanj 18 let.

(2) Privilegij pooblastila Dela v zraku je, da lahko pilot s tem pooblastilom izvaja privilegije Operativnega priročnika.

(3) Kandidati za pooblastilo Dela v zraku morajo izpolnjevati zahteve za ustrezno kategorijo letalnikov, ki se uporabi pri preizkusu praktične usposobljenosti.

(4) Pri izvajanju privilegijev iz pooblastila Dela v zraku mora imeti pilot BL pri sebi veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda.

(5) Veljavnost pooblastila je trajna in pogojena z veljavnostjo kategorije v licenci LPBL.

58. člen (usposabljanje za pooblastilo Dela v zraku)

(1) Kandidati za pooblastilo Dela v zraku se morajo udeležiti tečaja usposabljanja pri organizaciji ATO ali s strani Agencije pooblaščenim šoli s programom za BL.

(2) Tečaj vključuje:

a) teoretično usposabljanje v minimalnem obsegu 15 ur,

b) usposabljanje za letenje v minimalnem obsegu 5 ur v skladu z danimi privilegiji.

(3) Kandidati za licenco LPBL dokažejo raven teoretičnega znanja, ki ustreza odobrenim privilegijem, s preverjanji znanja:

a) Splošni predmeti:

- zakonodaja

- navigacija

- komunikacija

- zasebnost in varstvo osebnih podatkov

b) Predmeti, ki se nanašajo na različne kategorije letalnikov:

- operativni postopki

- zmogljivosti, načrtovanje leta in ocena tveganja

(4) Za izvajanje praktičnega dela usposabljanja mora imeti kandidat:

a) opravljen izpit iz teoretičnega znanja,

b) veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda,

c) Operativni priročnik kandidata.

(5) Kandidati za pooblastilo Dela v zraku z uspešno opravljenim preizkusom praktične usposobljenosti dokažejo, da so sposobni kot piloti BL, izvajati ustrezne postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ki ustreza odobrenim privilegijem.

Kandidati za preizkus praktične usposobljenosti se udeležijo usposabljanja za letenje na kategoriji BL, ki ustreza tisti za preizkus praktične usposobljenosti.

Privilegiji so omejeni na kategorijo BL, uporabljeno za preizkus praktične usposobljenosti, dokler se v licenco ne vpišejo dodatne razširitve privilegijev v skladu s tem Pravilnikom.

(6) Preizkus praktične usposobljenosti je razdeljen na različne dele, ki predstavljajo vse različne faze leta v skladu s kategorijo zrakoplova, predvidenega za letenje. Kandidat, ki ne opravi uspešno katere koli naloge iz dela, ni opravil celotnega dela. Kandidat, ki ne opravi uspešno samo enega dela, znova opravlja samo zadevni del. Kandidat, ki ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki znova opravlja preizkus v skladu s prejšnjim stavkom in ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki ne opravi uspešno vseh delov preizkusa v dveh poskusih, potrebuje dodatno usposabljanje.

(7) Kandidat lahko na praktičnem usposabljanju in na izpitnem letu uporablja svoj letalnik ali pa letalnik šole letenja, ki mora biti iste kategorije.

59. člen (privilegiji in pogoji pooblastila Učitelj)

(1) Kandidati za pooblastilo Učitelj morajo biti stari najmanj 21 let.

(2) Privilegij pooblastila Učitelj je, da lahko izvaja usposabljanje v okviru veljavne licence in pooblastil.

(3) Kandidati za pooblastilo Učitelj morajo izpolnjevati zahteve za ustrezno kategorijo letalnikov, ki se uporabi pri preizkusu praktične usposobljenosti.

(4) Pri izvajanju privilegijev iz pooblastila mora imeti pilot BL pri sebi veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda.

(5) Kandidat za pooblastilo Učitelj mora imeti 50 ur letenja v ustrezni kategoriji.

(6) Veljavnost pooblastila je trajna in pogojena z veljavnostjo kategorije v licenci LPBL.

60. člen (usposabljanje za pooblastilo Učitelj)

(1) Kandidati za pooblastilo Učitelj se morajo udeležiti tečaja usposabljanja pri organizaciji ATO ali s strani Agencije pooblaščenih šol s programom za BL.

(2) Kandidati za pooblastilo Učitelj se usposobijo za izvajanje naslednjih veščin:

- priprava virov,
- ustvarjanje ugodnega okolja za učenje,
- predstavitev znanja,
- povezovanje obvladovanja nevarnosti in napak (TEM) in upravljanja virov za posadko,
- obvladovanje časa pri doseganju ciljev usposabljanja,
- olajšanje učenja,
- ocenjevanje uspešnosti kandidata,
- spremljanje in pregled napredka,
- ocenjevanje usposabljanja,
- poročanje o rezultatih.

(3) Tečaj vključuje:

a) teoretično usposabljanje v minimalnem obsegu 50 ur:

- poučevanje in učenje v obsegu 25 ur,
- 25 ur teoretičnega pouka s predavanji pod nadzorom.

b) usposabljanje za letenje v minimalnem obsegu 10 ur v skladu z danimi privilegiji.

(4) Kandidati za pooblastilo Učitelj z uspešno opravljenim preizkusom praktične usposobljenosti dokažejo, da so sposobni kot Učitelj, izvajati ustrezne postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ki ustreza odobrenim privilegijem.

Kandidati za preizkus praktične usposobljenosti se udeležijo usposabljanja za letenje na kategoriji BL, ki ustreza tisti za preizkus praktične usposobljenosti.

Privilegiji so omejeni na kategorijo BL uporabljeno za preizkus praktične usposobljenosti, dokler se v licenco ne vpišejo dodatne razširitve privilegijev v skladu s tem Pravilnikom.

(5) Preizkus praktične usposobljenosti je razdeljen na različne dele, ki predstavljajo vse različne faze leta v načinu učenec-učitelj v skladu s kategorijo zrakoplova, predvidenega za letenje. Kandidat, ki ne opravi uspešno katere koli naloge iz dela, ni opravil celotnega dela.

Kandidat, ki ne opravi uspešno samo enega dela, znova opravlja samo zadevni del.

Kandidat, ki ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki znova opravlja preizkus v skladu s prejšnjim stavkom in ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa.

Kandidat, ki ne opravi uspešno vseh delov preizkusa v dveh poskusih, potrebuje dodatno usposabljanje.

(6) Kandidat lahko na praktičnem usposabljanju in na izpitnem letu uporablja svoj letalnik ali pa letalnik šole letenja, ki mora biti iste kategorije.

61. člen (privilegiji in pogoji pooblastila Nočno letenje)

- (1) Kandidati za pooblastilo Nočno letenje morajo biti stari najmanj 18 let.
- (2) Privilegij pooblastila Nočno letenje je izvajanje letov v nočnem času skladno z določili tega Pravilnika.
- (3) Pri izvajanju privilegijev iz pooblastila mora imeti pilot BL pri sebi veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda.
- (4) Kandidat za pooblastilo Nočno letenje mora imeti 25 ur letenja v ustrezni kategoriji.
- (5) Veljavnost pooblastila je trajna in pogojena z veljavnostjo kategorije v licenci LPBL.

62. člen (usposabljanje za pooblastilo Nočno letenje)

- (1) Kandidati za pooblastilo Nočno letenje opravijo tečaj usposabljanja pri organizaciji ATO ali s strani Agencije pooblaščenim šoli s programom za BL.
- (2) Tečaj vključuje:
  - a) teoretično usposabljanje v minimalnem obsegu 5 ur,
  - b) usposabljanje za letenje v minimalnem obsegu 2 ur v skladu z danimi privilegiji.
- (3) Kandidati za licenco LPBL dokažejo raven teoretičnega znanja, ki ustreza odobrenim privilegijem, s preverjanji znanja:
  - a) Splošni predmeti:
    - človeške zmogljivosti in omejitve
    - navigacija
  - b) Predmeti, ki se nanašajo na različne kategorije letalnikov:
    - operativni postopki
    - zmogljivosti, načrtovanje leta in ocena tveganja
    - splošno znanje o BL
- (4) Za izvajanje praktičnega dela usposabljanja mora imeti kandidat:
  - a) opravljen izpit iz teoretičnega znanja,
  - b) veljavno zdravniško spričevalo 2. razreda,
  - c) Operativni priročnik kandidata.
- (5) Kandidati za licenco LPBL z uspešno opravljenim preizkusom praktične usposobljenosti dokažejo, da so sposobni kot piloti BL, izvajati ustrezne postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ki ustreza odobrenim privilegijem.

Kandidati za preizkus praktične usposobljenosti se udeležijo usposabljanja za letenje na kategoriji BL, ki ustreza tisti za preizkus praktične usposobljenosti.

Privilegiji so omejeni na kategorijo BL uporabljeno za preizkus praktične usposobljenosti, dokler se v licenco ne vpišejo dodatne razširitve privilegijev v skladu s tem Pravilnikom.

(6) Preizkus praktične usposobljenosti je razdeljen na različne dele, ki predstavljajo vse različne faze leta v skladu s kategorijo zrakoplova, predvidenega za letenje. Kandidat, ki ne opravi uspešno katere koli naloge iz dela, ni opravil celotnega dela. Kandidat, ki ne opravi uspešno samo enega dela, znova opravlja samo zadevni del. Kandidat, ki ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki znova opravlja preizkus v skladu s prejšnjim stavkom in ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki ne opravi uspešno vseh delov preizkusa v dveh poskusih, potrebuje dodatno usposabljanje.

(7) Kandidat lahko na praktičnem usposabljanju in na izpitnem letu uporablja svoj letalnik ali pa letalnik šole letenja, ki mora biti iste kategorije.

63. člen (usposabljanje za kompleksno kategorijo)

(1) Skladno z 2. Točko 6. člena tega Pravilnika se kandidati lahko usposobijo za upravljanje kompleksne kategorije BL pri organizaciji ATO ali s strani Agencije pooblaščenim šolam s programom za BL.

(2) Tečaj vključuje:

- a) teoretično usposabljanje v minimalnem obsegu 10 ur,
- b) usposabljanje za letenje v minimalnem obsegu 5 ur v skladu z danimi privilegiji.

(3) Kandidati za vpis kompleksne kategorije dokažejo raven teoretičnega znanja, ki ustreza odobrenim privilegijem, s preverjanji znanja:

- operativni postopki
- zmogljivosti, načrtovanje leta in ocene tveganje
- splošno znanje o BL

(4) Za izvajanje praktičnega dela usposabljanja mora imeti kandidat:

- a) opravljen izpit iz teoretičnega znanja,
- b) veljavno zdravniško spričevalo vsaj 2. razreda,

(5) Kandidati za vpis kompleksne kategorije z uspešno opravljenim preizkusom praktične usposobljenosti dokažejo, da so sposobni kot piloti BL, izvajati ustrezne postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ki ustreza odobrenim privilegijem.

Kandidati za preizkus praktične usposobljenosti se udeležijo usposabljanja za letenje na kategoriji BL, ki ustreza tisti za preizkus praktične usposobljenosti.

Privilegiji so omejeni na kategorijo BL uporabljeno za preizkus praktične usposobljenosti, dokler se v licenco ne vpišejo dodatne razširitve privilegijev v skladu s tem Pravilnikom.

(6) Preizkus praktične usposobljenosti je razdeljen na različne dele, ki predstavljajo vse različne faze leta v skladu s kategorijo zrakoplova, predvidenega za letenje. Kandidat, ki ne opravi uspešno katere koli naloge iz dela, ni opravil celotnega dela. Kandidat, ki ne opravi uspešno samo enega dela, znova opravlja samo zadevni del. Kandidat, ki ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki znova opravlja preizkus v skladu s prejšnjim stavkom in ne opravi uspešno več delov, ni opravil celotnega preizkusa. Kandidat, ki ne opravi uspešno vseh delov preizkusa v dveh poskusih, potrebuje dodatno usposabljanje.

(7) Kandidat lahko na praktičnem usposabljanju in na izpitnem letu uporablja svoj letalnik ali pa letalnik šole letenja, ki mora biti iste kategorije.

(8) Veljavnost, podaljšanje in obnova kompleksne kategorije poteka skladno z določili 34., 35., in 36. člena tega Pravilnika in velja kot podaljšanje kategorije.

64. člen (priznavanje izkušenj)

(1) Imetnikom letalskih licenc, izdanih skladno z delom FCL, ki so kandidati za licenco LPBL, se priznajo naslednja predmetna področja:

- a) človeške zmogljivosti in omejitve, meteorologija, navigacija, komunikacija in
- b) v primeru, ko je kandidat imetnik licence enake kategorije, kot se bo uporabljala pri usposabljanju LPBL: osnove letenja.

(2) Imetnikom letalskih licenc, izdanih skladno z delom FCL s pooblastilom FI, ki so kandidati za pooblastilo Učitelj, se priznajo naslednja predmetna področja:

- a) poučevanje in učenje,
- b) predavanja pod nadzorom.

XII. IZPRAŠEVALEC BL

65. člen (izpraševalec BL)

(1) Imetniki pooblastila Izpraševalec BL lahko izvajajo ustrezne preizkuse praktične usposobljenosti, preverjanje strokovnosti, ocene usposobljenosti in preverjajo tehnično ustreznost BL:

a) če so imetniki licence LPBL ustrezne kategorije in pooblastila in imajo privilegij za poučevanje v zvezi z njimi (veljavno pooblastilo Učitelj).

b) če so usposobljeni, da lahko delujejo kot pilot na ustreznem brezpilotnem letalniku.

(2) Izpraševalec BL imenuje Agencija na podlagi pridobljenih znanj in izkušenj na področju BL in letalstva.

(3) Kandidati za pooblastilo Izpraševalec morajo med ocenjevanjem strokovnosti letalskemu nadzorniku Agencije ali višjemu izpraševalcu, ki ga za to posebej imenuje Agencija pokazati zadovoljivo znanje in izkušnje, ki se nanašajo na privilegije izpraševalca. Z ocenjevanjem strokovnosti se oceni usposobljenost kandidata v vlogi izpraševalca, kjer kandidat:

– preizkuša, preverja in ocenjuje osebo, ki izvaja preizkus praktične usposobljenosti, preverjanje strokovnosti ali oceno usposobljenosti,

– ureja potrebno dokumentacijo za poročanje in evidentiranje.

(4) V zadnjih treh letih ne smejo bili suspendirani, vključno z začasno ukinitvijo, omejitvijo ali preklicem katere koli njihove licence, ratinga ali potrdila, izdanega v skladu z določili tega Pravilnika.

(5) Morajo opraviti osnovni tečaj za poenotenje standardov za pridobitev pooblastila, kadar kandidati pooblastilo pridobivajo prvič.

(6) Kandidatovo ustreznost lahko Agencija oceni skozi osebnostni profil in značaj kandidata, ter skozi kandidatovo sodelovanje z Agencijo. Agencija pri oceni ustreznosti kandidata lahko upošteva tudi, ali je bil kandidat v preteklosti pravnomočno obsojen, kar se dokazuje s potrdilom iz kazenske evidence.

(7) Potrdilo izpraševalca velja tri leta in se lahko podaljša:

(a) Če je izpraševalec vsako leto opravil najmanj dva preizkusa praktične usposobljenosti, preverjanja strokovnosti ali ocene usposobljenosti;

(b) Če se je v zadnjem letu njegove veljavnosti udeležil osvežitvenega tečaja za poenotenje standardov, ki ga zagotovi Agencija ali organizacija ATO, ki jo posebej v ta namen potrdi Agencija.

(c) Če je enega od preizkusov praktične usposobljenosti ali preverjanj strokovnosti, opravljenih v zadnjem letu veljavnosti potrdila, pozitivno ocenil letalski nadzornik Agencije ali višji izpraševalec, ki ga za to posebej imenuje Agencija, pri čemer se s preizkusom oceni usposobljenost kandidata v vlogi izpraševalca, kjer kandidat:

– preizkuša, preverja in ocenjuje osebo, ki izvaja preizkus praktične usposobljenosti, preverjanje strokovnosti ali oceno usposobljenosti,

– ureja potrebno dokumentacijo za poročanje in evidentiranje.

(d) Če je v zadnjem obdobju veljavnosti potrdila dosledno upošteval Navodila za tehnično izvedbo preverjanj in Navodila za administrativno izvedbo preverjanj.

(8) Če je potrdilo izpraševalcev poteklo, lahko kandidat pooblastilo z vsemi privilegiji obnovi na način;

a) Da se udeležil osvežitvenega seminarja za izpraševalce, ki ga zagotovi Agencija ali organizacija ATO, ki jo posebej v ta namen potrdi Agencija.

b) Da dokaže svojo usposobljenost letalskemu nadzorniku Agencije ali višjemu izpraševalcu, ki ga za to posebej imenuje Agencija, pri čemer se s preizkusom oceni usposobljenost kandidat v vlogi izpraševalca, kjer kandidat:

- preizkuša, preverja in ocenjuje osebo, ki izvaja preizkus praktične usposobljenosti, preverjanje strokovnosti ali oceno usposobljenosti,

- ureja potrebno dokumentacijo za poročanje in evidentiranje. □

c) Da je v zadnjem obdobju veljavnosti potrdila dosledno upošteval Navodila za tehnično izvedbo praktičnega preizkusa in Navodila za administrativno izvedbo praktičnega preizkusa.

XIII. REGISTRI

66. člen (Registri BL)

(1) Agencija skladno s svojimi pristojnostmi vodi sledeče Registre:

- a) register pilotov BL,
- b) register oseb, ki so opravile tečaj BL odprte kategorije,
- c) register brezpilotnikov,
- d) register incidentov, resnih incidentov in nesreč.

(2) Javno dostopni registri so:

- a) register komercialnih letov BL (vsebina in namen leta, čas leta, o operaterju)
- b) register izobraževalnih organizacij BL,
- c) register Operaterjev BL.

XIV. SPLOŠNE DOLOČBE

67. člen (izvajanje nadzora)

(1) Nadzor nad določili tega Pravilnika izvajajo nadzorniki Ministrstva za infrastrukturo, Sektorja za letalstvo in nadzorniki Javne agencije za civilno letalstvo.

68. člen (poročanje o incidentih, resnih incidentih in nesrečeh)

(1) O incidentih in nesrečah se obvešča Agencijo v roku 72 ur od dogodka.

69. člen (kršitve in sankcije)

(1) Za kršitve in sankcije se uporablja krovni zakon Zakon o letalstvu (Zlet).

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

70. člen (začetek veljavnosti)

Pravilnik o brezilotnih letalnikih (BL) začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.